
DINÀMICA VISITA GUIADA A L'EXPOSICIÓ
LA VIDA DE L'AIGUA

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

VISITA A L'EXPOSICIÓ *LA VIDA DE L'AIGUA*

TIPOLOGIA DE PÚBLIC

Cicle superior de primària o ESO. Es recomana que es triïn els plafons que es treballaran durant les visites en funció del nivell educatiu i del temps disponible per fer la visita.

CONTINGUTS DIDÀCTICS

CONCEPTE GENERAL

Gestió de l'aigua

OBJECTIUS

- Valorar l'aigua com a recurs escàs.
- Entendre el cicle integral de l'aigua.
- Descobrir aspectes desconeguts relacionats amb l'aigua.
- Adquirir hàbits responsables per a un bon ús i per a l'estalvi de l'aigua.

CONTINGUTS

- L'aigua com a recurs escàs
- El cicle integral de l'aigua
- El consum d'aigua en la vida quotidiana
- Bones pràctiques i consells per a un bon ús i per a l'estalvi de l'aigua

DETALLS TÈCNICS

RECURSOS HUMANS

Un educador/a

DURADA

30 minuts

NOMBRE RECOMANAT DE PARTICIPANTS

Grup aula (es recomana fer l'activitat, en primer lloc amb la meitat del grup i posteriorment amb l'altra meitat del grup)

MATERIAL NECESSARI

Post-its

SEQÜÈNCIA DE L'ACTIVITAT

Rebuda del grup: L'educador/a rep el grup a l'entrada de l'exposició.

MOTIVACIÓ

L'educador/a es presenta i dona la benvinguda a l'exposició *La vida de l'aigua*. Interacciona amb el grup i els demana *Què en sabeu de l'aigua? Què creieu que descobrireu avui aquí?* Els alumnes solen respondre sobre la necessitat de beure aigua per hidratar-nos, per la higiene personal, etc., sobre el cicle de l'aigua, sobre alguns aspectes d'estalvi d'aigua o bones pràctiques.

A partir de les respostes del grup, s'anirà construint el recorregut guiat per la exposició. La visita es planteja com una descoberta d'enigmes/aspectes desconeguts relacionats amb l'aigua (l'aigua virtual, la disponibilitat d'aigua, el consum, les espècies invasores als ecosistemes fluvials, etc.). S'explicarà als alumnes que han d'estar atents a les explicacions perquè se'ls aniran plantejant enigmes que hauran de resoldre.

INTRODUCCIÓ DE NOUS CONEIXEMENTS

El grup es desplaça per l'exposició guiat per l'educador/a. Es faran parades en els plafons més representatius. En aquests punts es demanarà l'ajuda del grup o d'un voluntari, i amb el suport dels interactius, s'anirà aportant informació d'aspectes desconeguts o que convidin a la reflexió.

- Plafó *L'aigua un element preciós i necessari*.

Lligant el discurs amb el comentari que necessitem l'aigua, es demanarà als alumnes si saben què vol dir *aigua virtual*. Per il·lustrar el concepte s'utilitzaran els dibuixos, on prèviament s'hauran tapat les xifres amb post-it. Es preguntarà *Sabeu quanta aigua gastem per tenir una poma? I per obtenir un 1kg de vedella? I per fabricar un cotxe?* Els alumnes aportaran xifres, intentant endevinar la resposta i en cada cas s'anirà destapant la xifra real i es comentarà breument on es gasta l'aigua i què significa el concepte d'aigua virtual i de petjada hídrica:

Aigua virtual: Quantitat d'aigua necessària per produir un bé o servei. Es tracta que siguem conscients que no només consumim l'aigua que bevem i la que utilitzem per rentar-nos o netejar sinó també tota l'aigua que s'utilitza per produir els productes que mengem, la roba amb la que ens vestim o el mòbil que utilitzem. *Què creieu que contindrà més aigua virtual, un producte agrícola o un de manufacturat? Perquè?*

Petjada hídrica: És la quantitat d'aigua total que utilitzem ja sigui per beure, higiene, etc, sinó també per produir tots els bens i serveis que utilitzem. Es pot parlar de petjada hídrica individual, d'un centre escolar, d'una ciutat o poble, d'un país... Aquesta dada ens permet fer-nos una idea de l'impacte sobre els recursos hídrics que implica el nostre consum. *Creieu que la petjada hídrica de tots els països és igual? Es*

demanarà un voluntari que esbrini quina és la petjada hídrica dels diferents països de l'interactiu i que expliqui perquè creu que les xifres són diferents.

- **Plafó *L'aigua superficial, la nostra font principal***

Es parlarà dels rius com a llocs on prové principalment l'aigua que utilitzem però també com a paratges d'alt valor ecològic. Es destaca la importància de mantenir el cabal i de lluitar contra les espècies invasores com a competidores de les espècies autòctones. Es demanarà quines creuen que són les espècies invasores dels nostres rius. Després un voluntari investigarà amb l'ajuda de la lupa quines espècies invasores hi ha amagades al plafó. Abans d'aturar-nos en el plafó caldrà haver girat l'interactiu per tal que no es vegin les espècies. Es girarà l'interactiu per mostrar les espècies i es comentarà algun aspecte sobre el seu origen com ara la pesca (silurs) o l'agricultura (canya).

- **Plafó *L'aigua subterrània, la gran reserva***

Es demanarà als alumnes que es mirin les dades de distribució dels recursos hídrics al nostre planeta. Llavors se'ls proposa un breu enigma. *Tenint en compte que a la base de l'exposició hi ha 100 ampolles, quantes d'aquestes ampolles representarien l'aigua salada que hi ha al planeta? I l'aigua dolça? Fixeu-vos en les dades del plafó, creieu que tota l'aigua dolça està disponible per al consum humà?*

- **Plafó *Els ecosistemes fluvials, espais per gaudir-ne***

Es pot preguntar si tenen un riu proper i si els agrada passejar-hi. Es demana que identifiquin 5 diferències entre les des fotografies que hi ha als interactius.

- **Plafó *El canvi climàtic, una amenaça real***

Introduir breument la problemàtica del canvi climàtic i quines són les seves conseqüències. *Podeu explicar què mostra la seqüència de mapes de l'interactiu?*

- **Plafó *L'adaptació necessària***

Es demanarà a un alumne que faci girar la roda de l'interactiu i que llegeixi en veu alta la pregunta i la resposta sobre els efectes del canvi climàtic. Tot seguit es parlarà d'algunes mesures d'adaptació que ja s'estan duent a terme com, per exemple, l'estalvi i us eficient de l'aigua.

- **Plafó *L'aigua, de la natura a la natura***

En primer lloc es demanarà als alumnes que expliquin quin és el cicle natural de l'aigua i tot seguit l'educador descriurà el cicle integral de l'aigua, és a dir el recorregut que fa l'aigua des que la captem fins que la retornem al medi després d'utilitzar-la. És interessant destacar d'on prové l'aigua que utilitzem, per

tal de lligar-ho amb els plafons anteriors. Per acabar es demanarà a un alumne que utilitzi l'interactiu i expliqui quins usos pot tenir l'aigua regenerada.

- Plafó *Usos de l'aigua: del camp a la central*

Amb l'ajut de la infografia del dipòsit s'expliquen els diferents usos de l'aigua i es fa esment també de la producció d'electricitat. *Algú ha vist alguna vegada la presa d'un embassament? Com és?*

- Plafó *Un consum responsable n'incrementa les reserves*

Es plantejarà sabeu *Quanta aigua consumim en un dia? Quanta aigua gastem en una rentadora? I en una dutxa? ...* Per posar xifres a consums de la vida quotidiana s'utilitzarà l'interactiu, cal mantenir tapada la gota que ens dona els litres consumits. Els alumnes intentaran endevinar els consums i s'anirà destapant el valor per donar la resposta. *Quines accions podeu fer vosaltres per reduir el consum d'aigua?*

REFLEXIÓ I PENSAMENT CRÍTIC

Al finalitzar el recorregut el grup torna a l'espai d'inici i es fa una reflexió del que han descobert que no sabien i del que més els ha sorprès.

ACCIÓ COMUNICACIÓ

- Plafó *Tots, per una gestió sostenible de l'aigua*

L'educador/a proposa als alumnes que tanquin els ulls i que pensin un missatge que voldrien deixar relacionat amb l'estalvi o un bon ús de l'aigua. En obrir els ulls, es demanaran alguns dels missatges que han pensat i, entre tots, es consensua un o dos missatges de compromís per escriure a la pissarra de l'interactiu *I tu, com estalvies aigua?*

Si es tracta d'un grup d'alumnes de secundària se'ls pot proposar que enviïn les seves mesures d'estalvi de l'aigua al hashtag de l'exposició: #vidadelaigua

Si es considera oportú es pot fer una fotografia del grup al costat del seu missatge.

